

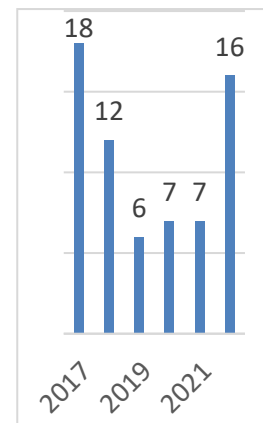

Notat

August 2022

Vedr. markant øget antal nye anbringelser i 2022

Notatet er udarbejdet, da antallet af nye anbringelser i første halvår af 2022 har været markant højere end de seneste 3 - 4 år. Antallet af nye anbringelser i de første 7 måneder af 2022 har været 14 nyanbringelser, mens der de sidste 3 år kun har været mellem 6 – 7 nyanbringelser pr. år. Det forventes yderligere mindst 2 anbringelser i sidste del af 2022. Ydermere er der generelt tale om børn og unge med massive udviklingsvanskeligheder og høj mistrivsel. Derfor har det være nødvendig at tilkøbe pladser på opholdssteder og døgninstitutioner med de nødvendige ressourcer og kompetencer til at håndtere opgaverne. Pladser på opholdssteder og døgninstitutioner er generelt markant dyrere end f.eks. pladser i netværkspleje eller i plejefamilier. Denne udvikling har selvsagt stor betydning for økonomien på området, hvilket både udgør en udfordring i 2022 og i overslagsårene. Sidst i notatet er beskrevet nogle af de tiltag, som er iværksat for at imødegå de økonomiske udfordringer.

Hvilke børn bliver anbragt?

Normalt er de nyanbragte helt små børn, hvor det er vurderet, at forældrene har meget begrænsede ressourcer samt børn, hvor vi har forsøgt med forebyggende indsatser, som ikke længere har den fornødne effekt ift. børnenes udvikling og trivsel. I ganske få tilfælde anbringer vi et barn eller en ung med betydelige handicap/funktionsnedsættelser, hvor barnets adfærd er blevet så krævede, at forældre ikke længere magter opgaven. Vi har gennem de seneste år haft stor succes med at være tæt på familier, som har haft unge med store psykiske vanskeligheder. Indsatsen og den tætte dialog har bidraget til at skabe rammer, så familien har kunnet holde sammen og således, at anbringelse af den unge ikke har været nødvendigt.

Ovennævnte typer af anbringelser indgår også i de nye anbringelser, som der er foretaget i 2022. Herudover har vi helt ekstraordinært haft flere søskende, som er anbragt i samme periode. Årsagerne til anbringelserne er bl.a. massiv omsorgssvigt, vold og seksuelle overgreb. Vi har også haft unge, som stort set ikke har været uden for en dør de sidste 2 -3 år pga. massive angstproblematikker.

Generelt har der været tale om børn og unge med særdeles store og komplekse problemstillinger. Det betyder bl.a., at der kun er ét barn blandt de anbragte i 2022, som er vurderet til at kunne håndteres indenfor rammerne af en plejefamilie. Den andre børn og unge er anbragte på opholdssteder, døgninstitutioner og sikrede institutioner.

Årsager til stigning netop nu

Generelt kan det være vanskeligt endeligt at konkludere på, hvorfor behovet for anbringelse sker netop nu. Der er dog nogle indikationer, som kan pege på årsager og tendenser:

- **Corona:** Vi kan med relativ stor sikkerhed konstatere, at bekymringer for nogle af børnene og de unge har været skjult under corona-perioden. Personalet i f.eks. dagtilbud og skole har ikke haft samme mulighed for konstatere, at situationen i familien måske har været så bekymrende. Endvidere er der noget som tyder på, at coronaperioden har været med til at kamuflere svær angst hos unge. Efter genåbningen af samfundet er det blevet tydeligt, at den svære angst hos enkelte unge i høj grad har begrænset den unges deltagelse i aktiviteter uden for hjemmet (herunder især skole).
- **Stigende antal anbringelser i andre kommuner:** Dialog med andre kommuner i hovedstadsregionen viser en tilsvarende tendens. Mange af kommunerne omkring Ishøj er lige nu også meget udfordrede af usædvanligt mange nye anbringelser.
- **Lavt andel af anbringelser i Ishøj:** Ishøj Kommune ligger pr. 31.12.2021 præcist på landsgennemsnittet ift. andelen af anbragte børn og unge (for de 0 – 22 år). Ishøj Kommune havde en anbringelsesandel på 0,89 af de børnene og de unge (pr. 31.12.2021). Antallet af anbringelser er fra 2017 til 2021 faldet fra 85 anbringelser til 54 anbringelser med udgangen af 2021. Det store stigning i nye anbringelser kan også være udtryk for, at andelen af anbringelser har været urealistisk lavt de senere år, og at dermed er sket en ”normalisering” gennem de nye anbringelser.

Andel anbragte 0-22-årige i Ishøj Kommune og på landsplan	2017	2018	2019	2020	2021
Ishøj	1,2 %	1,1 %	1,0 %	0,9 %	0,9 %
Hele landet	0,9 %	0,9 %	0,9 %	0,9 %	0,9 %

Nævnte årsager og tendenser er – som nævnt – antagelser. Der kan også være mere tilfældige årsager, som har haft en betydning. Antallet af anbragte børn og unge er relativt få, hvilket gør tallene ”sårbare” for tilfældige udsving.

Effekt på økonomien

Som nævnt har de mange nye anbringelser væsentlig betydning for økonomien på området. Den aktuelle forventning er, at der i 2022 vil være bruttoudgifter for kr. 63,5 millioner¹, hvilket stiger til omkring 65 millioner i 2023. Udgifterne til anbringelser var i 2021 kr. 55,3 millioner. Dvs. at der er tale om stigning i udgifterne på knap 15% i 2022 og 17,5% i 2023 (NB: der er ikke taget højde for PL-fremskrivning i denne beregning).

Tallene for 2023 er dog forbundet med en del usikkerhed, da der allerede er overvejelser om hjemgiving af enkelte børn/unge samt finde nye løsninger for andre af børnene og de unge. Der er tale om tiltag som generelt forventes at reducere udgiftsniveauet. Det er dog vigtigt, at vi kan finde fagligt forsvarlige løsninger for børnene og deres familie. Endvidere vil der blive rejst refusionskrav i 3 af sagerne, og der er allerede rejst refusionssag i 1 sag, som lige nu ligger i Ankestyrelsen til vurde-

¹ Udgifter til anbringelser dækker over udgifterne på funktion 5.28.20 (grp. 3, 4 & 5), 5.28.22, 5.28.23, 5.28.24 og 5.28.26 (grp. 1). Udgifter til f.eks. specialundervisning er ikke medtaget, da det generelt må forventes at være den samme uanset anbringelse eller ej.

ring. Dvs. vi anmoder om refusion af vores udgifter til anbringelsen hos andre kommuner, da vores vurdering er, at fraflytningskommunen burde have besluttet anbringelse for to børnene, inden barnet flyttede til Ishøj Kommune. I de to andre sager er det vores vurdering, at børnene havde ophold i anden kommune, da vi anbragte børnene.

De kraftigt stigende udgifter vil dog også udløse betydelige stigninger i statsrefusion for "særligt dyre enkeltsager". Det skyldes både, at vi har anbragt flere søskende, hvor den samlede udgift kan samles, og at vi generelt har anbragt relativt dyrt. Det betyder, at en væsentlig del af merudgifterne på området vil blive refunderet fra staten. Det skal dog bemærkes, at udgiften til anbringelser ligger inden for servicerammen, mens refusioner på sagerne ligger udenfor. Refusionen for særligt dyre enkeltsager løser dermed ikke problemet med overholde servicerammen.

Det bemærkes i øvrigt, at der generelt er stor efterspørgsel på pladser i plejefamilier, opholdssteder og døgninstitutioner. Vi oplever, at især opholdsstederne hurtigt anmoder om ekstra ressourcer, hvis de f.eks. skal tage imod udadreagerende eller på anden vis krævende børn og unge. Vi har således fået tilbud, som ligger meget langt de "normale" priser, som vi fik for f.eks. 2 – 3 år siden. Det skyldes formentlig både den øgede efterspørgsel på pladser kombineret med massiv medie-mæssig kritik af opholdssteder og døgninstitutioner med anklager om fysiske overgreb på børn og unge i deres varetægt. Antagelsen er, at opholdssteder og døgninstitutioner i højere grad vil sikre sig, at de har tilstrækkeligt personale til at håndtere opgaven.

Hvordan håndteres de stigende udgifter til anbringelser?

Først og fremmest vil området blive fulgt meget nøje i den kommende periode – bl.a. ift. bevægelser i forventninger til udgifterne. Det betyder bl.a., at der i den kommende periode vil blive prioriteret ressourcer til at lave det nødvendige forarbejde, så der kan udarbejdes månedlige budgetopfølgninger. Fra og med november 2022 vil der endvidere blive lavet månedlige budgetopfølgninger for budget 2023.

Alle anbringelsessager vil løbende blive gennemgået systematisk på ledelsesniveau for at sikre, at vi er helt skarpe på, om vi har iværksat de rigtige indsatser for at nå målene for børnene, de unge og familien. F.eks. om unge anbragte i efterværn får den al den nødvendige støtte, som der skal til, for at de unge kan komme ud og bo i egen bolig og blive selvforsørgende. Målet for unge i efterværn er altid, at de kommer til at klare sig selv, inden de fylder 23 år. Der kan også være enkelte børn og unge, hvor vi betaler for en meget dyr behandling, som reelt ikke har den effekt, som var formålet. Her kan være overvejelser om, hvorvidt vi skal ændre tilgangen/behandlingen. Det vil - afhængigt af vurderingen - kunne resultere både i en reduktion og i en forhøjelse af udgifter.

Vi har gennem de sidste 5 – 6 år investeret massivt i forebyggende indsatser af forskellige slags, hvilket har været en væsentlig årsag til, at antallet af anbragte børn og unge er faldet så markant fra 2017 til 2021. Det er vigtigt, at vi fastholder det høje niveau af forebyggelse for at unødvendige anbringelser – især blandt unge - ikke stiger igen. Samtidig er det dog også nødvendigt at tilpasse de forebyggende indsatser, så udgifterne til forebyggelse i nogen grad kan bidrage til dække de ekstra udgifter til anbringelser. Især på områder, hvor vi anvender eksterne leverandører, vurderer vi, at vi kan reducere udgifterne ved at hjemtage opgaverne.